

پیاده روی عاشقان حسینی، بزرگترین حرکت معنوی جهانی

عاشقان امام حسین (ع) از داخل و خارج کشور عراق با پیاده روی میلیونی به سمت کربلا، بزرگترین حرکت معنوی جهانی را به نمایش گذاشته اند.

عاشقان امام حسین (ع) از داخل و خارج کشور عراق با پیاده روی میلیونی به سمت کربلا، بزرگترین حرکت معنوی جهانی را به نمایش گذاشته اند.

زیارت مرقد امام حسین (ع) مورد سفارش بسیاری قرار گرفته و همواره مورد توجه علاقمندان مکتب حسینی قرار داشته و روایات و پاداش های فراوانی برای آن وارد شده است.

درکامل الزیارات آمده است که زائر آن حضرت (ع) از آتش دوزخ درامان است و زیارت ایشان، برابر با هزار حج و هزار عمره و آزاد کردن هزار بنده است.

همچنین اجر هزار شهید از شهدای بدر و هزار روزه دار و هزار صدقه مقبوله به زائر امام حسین (ع) عطا شده و آمرزش گناهان گذشته و آینده، کمترین ثوابی است که به او کرامت می شود.

شیخ صدوق در کتاب «من لا یحضره الفقیه» برای زیارت، علاوه بر پاداش های اخروی، فوائد و ثمرات مختلفی از جمله تزکیه نفس و خداشناسی، بیداری دل و یاد آخرت برشمرده و آورده است: زیارت، بیان گر اعلام وفاداری و ابراز ادب و ارادت به مراد است.

شاخص ترین ثمره زیارت را می توان تعظیم و بزرگداشت جایگاه خداوند و ائمه اطهار (ع) دانست و این نکوداشت زمانی که با پای پیاده صورت گیرد، علاوه بر تعظیم فراوانی که در این حرکت وجود دارد، سبب ایجاد ارتباط معنوی عمیقی شده و جلوه ای عاشقانه از بندگی را به رخ می کشد.

زیارت با پای پیاده، حرکتی است که از گذشته بوده و اختصاص به زمان خاصی ندارد.

«حر عاملی» در وسایل الشیعه آورده است: حضرت آدم هزار بار به زیارت خانه خدا رفت، در حالی که این مسیر را به وسیله قدم هایش پیمود.

در دین مبین اسلام، زیارت با پای پیاده، سنتی حسنه شمرده شده و سفارش بسیاری بر آن شده است.

تشریف با پای پیاده به بارگاه ائمه اطهار (ع) مورد تأکید بسیاری قرار گرفته و امام صادق (ع) می فرمایند: هر که پیاده به زیارت امام حسین (ع) برود، هر گامی که بردارد و بگذارد، ثواب آزاد کردن بنده ای از اولاد اسماعیل را دارد.

و در روایت دیگری نیز از همین امام همام که در کامل الزیارات نقل شده، آمده است، هر که پیاده به زیارت قبر امام حسین (ع) برود، خداوند متعال به عدد هر گام برای او هزار حسنه نوشته و هزار گناه را از او محو می کند.

ولی تشریف به بارگاه ائمه اطهار (ع) با پای پیاده در قرن های گوناگون اسلامی و به مقتضای حکومت های مختلف، مشکلات بسیاری به خود دیده و همان گونه که زیارت ائمه اطهار (ع) در زمان ها و مکان های مختلف دچار سختی های فراوان بوده، این سنت نیز دارای فراز و نشیب بوده است.

موقعیت مناسبی که مرقد امام حسین (ع) در روزگار نخست حکومت عباسیان به دست آورده بود، پس از تثبیت حاکمیت آنان تغییر کرد و شیوه آنان در برخورد با علویان دگرگون شد.

در کتاب تاریخ طبری آمده است: هارون در دوران حکومتش (170 - 193ق) گاهی خادمان حرم امام حسین (ع) را فرا می خواند و از آنان بازجویی می کرد.

«شیخ طوسی» در کتاب دارالثقافه آورده است: زائران مرقد امام حسین (ع)، به دستور هارون در تنگنا قرار می گرفتند. به

دستور او درخت سدری که بر مرقد سایه افکنده بود، از ریشه کنده شد، بنای قبر تخریب و زمین آن شخم زده شد.

در تسلیه المجالس محمد بن ابی طالب حسینی حائری هم آمده است: با روی کار آمدن مأمون سیاست تغییر کرد و در دوره حاکمیتش (198 - 218) به جهت ابراز علاقه ظاهری وی به علویان، دوستداران اهل بیت (ع) بر مرقد امام بنایی را احداث کردند.

اما بر اساس آنچه در کتاب «الکامل فی تاریخ» ابن الاثیر آمده است: متوکل که از سال 236 تا 247 ق حکومت را در دست گرفت، به دلیل کینه ای که با حضرت امیر (ع) و خاندانش داشت مرقد مطهر امام حسین (ع) را مورد تجاوز و خشم مکرر خویش قرار داد.

وی گروهی از مأموران خود را گرداگرد مرقد و راه های منتهی به آن گماشت و زائران را از زیارت قبر مطهر بازداشت و آنان را مورد پیگرد قرار داد و اعلام کرد: هر که را پس از سه روز در کربلا بیابیم به مسلخ خواهیم برد.

در تاریخ طبری هم آمده است: به دستور متوکل، قبر و خانه های اطراف آن را ویران کردند و زمین آن را شخم زدند و آب بر آن جاری کردند که آب در اطراف مرقد شریف به گردش درآمد و قبر را فرا نگرفت.

اما دوران آل بویه (322 - 448 ق) به دلیل قدرت فراگیر و گرایش شیعی آنان، دوران حرمت گذاری به اماکن مقدسه بود.

در سال 1048 ق سلطان مراد عثمانی، مرقد شریف را مرمت و بازسازی کرد و در سال 1135 همسر نادرشاه مبلغ زیادی برای نوسازی مرقد هزینه کرد و در سال 1232 فتحعلی شاه قاجار، قبه شریف را طلاکاری کرد.

در کتاب نگاهی نو به جریان عاشورا هم آمده است: در سال 1216 ق سعد بن عبدالعزیز وهابی به کربلا حمله کرد و در روز 18 ذیحجه که بیشتر مردم کربلا به نجف رفته بودند وارد شهر شد و عده زیادی از مردم (حدود پنج هزار نفر) را کشت و شهر و حرم مطهر امام حسین را مورد حمله و غارت قرار داد.

وی به مرقد مطهر صدمات زیادی وارد کرد و ذخائر موجود در آن جا را به غارت برد، که بعدها توسط شیعیان و علاقه مندان به اهل بیت (ع) بازسازی شد و توسعه یافت.

به هر حال حرکت پیاده به سمت کربلا به خصوص پیاده روی مسیر 80 کیلومتری نجف تا کربلا از گذشته مرسوم بوده است و آیت الله شاهرودی و علامه امینی در رواج این حرکت نقش زیادی داشته اند.

در کتاب زندگی و مبارزات آیت الله العظمی سید محمود حسینی شاهرودی آمده است:

تشرف به کربلا با پای پیاده، تا زمان محدث نوری (قده) بین طلاب و فضلاء حوزه نجف رسم بود، ولی با وارد شدن اولین نوع از اتومبیل ها به منطقه، سفرهای کاروانی تعطیل شده و به دنبال آن، زیارت با پای پیاده نیز بسیار کمرنگ شد و به فراموشی سپرده شد.

در همین کتاب آمده است: پس از مدتی و با مطرح شدن آیت الله العظمی سید محمود شاهرودی (قده) به عنوان یکی از اساتید و مدرسان با نفوذ معنوی حوزه نجف، به علت التزام و اصرار ایشان در پیاده رفتن به کربلا، مجددا مسئله پیاده رفتن به کربلا به عنوان یک سفر مقدس رایج شد و با توجه به این که در این سفر، بعضی از ایرانیان نیز گاهی اوقات، ایشان را همراهی می کردند، رفته رفته مردم عراق به این مسئله توجه کرده و این گونه سفرهای مقدس رواج یافت.

مرحوم علامه امینی هم در زیارت هایی که به کربلای معلی داشته اند، بارها مسیر بین نجف تا کربلا را با پای پیاده پیموده اند.

این امر، چنان بین روحانیون ساکن در نجف اشرف رواج پیدا کرده بود که غالب طلاب بارها مسیر این شهر تا بارگاه امام حسین (ع) را پیاده پیموده و حتی در غیر زمان اربعین و عرفه نیز گروه هایی از طلاب، پیاده به سمت کربلا حرکت می کردند.

غالب علمای معاصر نیز در سفر پیاده کربلا شرکت کرده و کرامات و خاطرات زیبایی از این سفرها نقل شده است.

سفر پیاده تا کربلا، به مرور زمان در عراق گسترش بسیاری پیدا کرد و در مناسبت های مختلف، زائران امام حسین (ع) از سراسر

این کشور، به سمت کربلا حرکت کرده و با پای پیاده مسیر شهرشان تا کربلای معلی را می پیمودند و در بین مناسبت ها، پیاده روی اربعین از جایگاه ویژه ای برخوردار بود.

با روی کار آمدن دولت بعث عراق، حکومت بعث با این مسئله به شدت برخورد کرده و بسیاری از زائرین پیاده را اسیر و اعدام کرد و این مراسم مذهبی را به تعطیلی کشانید، ولی بعد از سقوط صدام، عشق حسینی، دلباختگان امام حسین (ع) را به سمت خود کشانده و دوباره این سنت حسنه و ارزشمند را برپا کرده است.

شیعیان و عاشقان سالار شهیدان (ع)، در مناسبت های مختلف، به ویژه در اربعین حسینی، بسیار پرشورتر از قبل، از شهرها و کشورهای مختلف، به سمت کربلا روانه شده، قدم در مکان گام های اسیران کربلا قرار داده و مسیرهای منتهی به شهر کربلا را با پای پیاده می پیمایند.

امسال نیز در آستانه اربعین ، میلیون ها عزادار حسینی، چنان نمادی برای شیعه معرفی کرده اند که همانند آن در هیچ آیین و مذهبی پیدا نمی شود و چنان تعظیم شعائری برپا کرده اند که جهانیان در عظمت آن مبهوت مانده اند.

سخنگوی حرم مطهر حضرت عباس (ع) در گفتگو با شبکه جهانی الکفیل (شبکه رسمی حرم عباسی) آمار زائرین اربعین سال گذشته را بیش از ۱۸ میلیون اعلام کرده است و پیش بینی می شود امسال از مرز بیست میلیون نفر بگذرد .

حرکت اربعین امسال رخدادی منحصر به فرد است، چرا که با وجود شرایط خطرناک عراق اتفاق میافتد.

مرزهای ایران و عراق در روزهای اخیر مملو از جمعیت عاشق و علاقمند زیارت بارگاه حسینی در کربلاست و بیش از یک میلیون ایرانی به کاروان پیاده اربعین حسینی پیوسته اند.

مسوول دفتر نهاد رهبری دانشگاه علوم پزشکی تبریز با بیان اینکه پیاده روی حسینی به سمت کربلای معلی نمادی از حرکت کاروان اسرای کربلاست، گفت: شیعیان به تاسی از حضرت سجاد (ع) هر سال این حرکت را تکرار می کنند.

حجت الاسلام «یوسف خیری» با اشاره به حملات گروه داعش به امکان مقدس شیعه اظهارکرد: حضور میلیونی شیعیان در این همایش تقویت اتحاد مسلمانان علیه گروه های تکفیری را به همراه خواهد داشت .

داعش به شیعیان به چشم دشمن قسم خورده نگاه می کند و به همین دلیل هیچ چیز بدتر از دیدن تجمع عظیم زائران شیعه، گروه های تروریستی را خشمگین نمی کند.

شهروندان برخی از استان های عراق از جمله بصره به دلیل مسافت زیادی که با شهر مقدس کربلا دارند، از روزهای ابتدایی ماه صفر با پای پیاده عازم بارگاه ملکوتی اباعبدالله الحسین(ع) شده اند.

در خیل عشاق حسینی شما زنانی را می بینید که بچه هایشان را در آغوش گرفته اند، پیرمردهایی که در صندلی چرخ دار هستند، افرادی که عصا به دست دارند و حتی افراد نابینایی که با کمک عصای سفید به حرکت خود ادامه می کنند .

فعالیت موکب ها (هیات های خدماتی) نیز که از اول صفر برپا شده و بسیاری از نیازهای زائران را برآورده می سازند در جای خود قابل توجه است .

اربعین یک ویژگی عجیب دیگر نیز دارد، در حالی که این واقعه در ارتباط با امور معنوی شیعیان است، سنی ها، حتی مسیحی ها، ایزدی ها، زرتشتی ها و صائبین در فعالیت زیارت و خدمت به زائران شرکت می کنند.

این یک ویژگی منحصر به فرد است که به یک رخداد مذهبی داده شده است و تنها می تواند یک معنی داشته باشد، مردم فارغ از رنگ پوست و عقیده شان، حسین را به عنوان نماد آزادی می شناسند.

البته جای تعجب هم ندارد چرا که پیام امام حسین (ع) درباره حقیقت، عدالت و عشق برای مظلومیت به عنوان جزو جدایی ناپذیر از خواسته تمام پیامبران الهی بوده است و در زیارت سرور شهیدان ، امام حسین (ع) وارث آدم، نوح، ابراهیم، موسی و عیسی خوانده می شود.

قرن ها پیش در کربلا بشریت شاهد وحشیگری و جنایتی بر علیه خاندان پیامبر گرامی اسلام بود که در واقع مواجهه ظلمت مطلق با نور درخشان بود و از همین روست حماسه حسینی تا به امروز زنده مانده است .

خیل عظیم دلدادگان حسینی با اسوه قراردادن امام سوم شیعیان به سمت کربلا در حرکتند تا ضمن پیروی از مرام سرور شهیدان به خدای متعال تقرب می جویند تا خود را از قید و بند گناهان و تعلقات دنیایی رها کنند.

ای سرور و سالار شهیدان ، میزبانی کن از این عشاق پیاده که روزها به سوی تو گام برمی دارند و شب ها نوای تو را سر می دهند.

از این سختی و دوری راه به شوق تو باکی نداریم ، فدایی زینب از شور و عشقیم ، اگر خدا خواست به زودی دمشقیم .

پرویز انصاری